

Yttrande på promemorian "En mer likvärdig och effektiv skoltillsyn"

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att utbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom förslagen i promemorian.

Sammanfattning

Utbildningsdepartementet tar fram förslag för en mer likvärd skoltillsyn. Förslagen innebär att den nuvarande mest ingripande sanktionen vid brister i kommunala skolor – statliga åtgärder för rättelse – som huvudregel ersätts med ett verksamhetsförbud tills vidare. Det innebär att även kommunala skolor med stora brister kommer att kunna stängas och inte kan öppnas igen förrän bristerna är åtgärdade. I vissa fall – till exempel i mycket små kommuner där bara en skola erbjuder utbildning för alla grundskolans årskurser – kan ett verksamhetsförbud i praktiken vara mycket svårt att genomföra. Den nuvarande möjligheten att ingripa genom statliga åtgärder för rättelse bör därför finnas kvar som en undantagslösning för de fall då det visserligen finns förutsättningar för ett verksamhetsförbud, men ett sådant med hänsyn till omständigheterna bedöms vara olämpligt. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Utbildningsförvaltningen bedömer förslagen i promemorian som rimliga och föreslår därför utbildningsnämnden att ställa sig bakom dessa.

Underlag för beslutet

- Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 1 oktober 2020
- Promemorian "En mer likvärdig och effektiv skoltillsyn"

2020-10-01

Diarienummer

UN 2020/0652

Ärendet

Syftet med tillsyn är att kontrollera om skolor uppfyller de lagar och föreskrifter som gäller samt fatta beslut för att huvudmän ska åtgärda brister. Om en huvudman inte rättar sig efter Skolinspektionens beslut, och om missförhållandet är allvarligt, kan Skolinspektionen besluta om mer ingripande sanktioner. Regelverket för tillsynen skiljer sig åt mellan kommunala och fristående huvudmän vad gäller mer ingripande sanktioner. Gällande fristående huvudmän kan Skolinspektionen återkalla godkännandet/medgivandet eller rätten till bidrag, vilket i praktiken innebär att skolan stängs ned. Vad gäller kommunala huvudmän tillämpas i stället bestämmelserna om statliga åtgärder för rättelse på kommunens bekostnad, vilket innebär att det i nuläget inte inom ramen för tillsynen är möjligt att beordra en kommunal skola att stänga trots att det är fråga om allvarliga och upprepade missförhållanden (s. 13, 62).

Redan enligt nuvarande ordning finns en möjlighet att stoppa driften vid en kommunal skola genom ett tillfälligt verksamhetsförbud. Ett sådant beslut gäller tills vidare, men högst sex månader (s. 65). I promemorian påtalas att tillsynen bör vara så likvärdig som möjligt. Regelverket för tillsynen föreslås därför ändras så att den nuvarande mest ingripande sanktionen vid brister i kommunala skolor – statliga åtgärder för rättelse – som huvudregel ersätts med ett verksamhetsförbud tills vidare. Det innebär att även kommunala skolor med stora brister kommer att kunna stängas och inte kan öppnas igen förrän bristerna är åtgärdade (s. 7). I promemorian lyfts dessutom problem fram gällande ”statliga åtgärder för rättelse”: Det är ofta svårt för Skolinspektionen att avgöra vilka åtgärder som behövs för att rätta till bristerna, och i vissa situationer riskerar de statliga åtgärderna bli mycket ingripande i den kommunala självstyrelsen (s. 63).

Beredning

Kommunkontoret har skickat ut promemorian på remiss till utbildningsnämnden för yttrande senast 30 oktober 2020.

Barnets bästa

Genom ett mer likvärdigt kontroll- och sanktionsinstrument mot alla skolor kan förslagen skapa mer likvärdiga förutsättningar för barn och unga oberoende av skolform.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser för utbildningsnämnden bedöms föreligga.

2020-10-01

Diarienummer

UN 2020/0652

Föredragning

Genom en mer likvärdig skoltillsyn kan likvärdiga förutsättningar för en bra skolgång för barn och unga skapas oberoende skolform. Sammantaget bedömer därför utbildningsförvaltningen att förslagen i promemorian är rimliga och föreslår att utbildningsnämnden ställer sig bakom dessa.

Stefan Norrestam
Utbildningsdirektör

Mia Reuterborg
Enhetschef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen